

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610-782
Konu : Soru Önergeleri

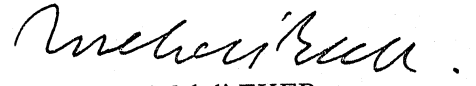
02 Mart 2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 24.01.2012 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.00-43933 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, Kütahya Milletvekili Alim IŞIK'a ait 7/2981 ve 7/2982, Erzurum Milletvekili Oktay ÖZTÜRK'e ait 7/2983 ve 7/2984, Balıkesir Milletvekili Ahmet Duran BULUT'a ait 7/2985, Giresun Milletvekili Selahattin KARAAHMETOĞLU'na ait 7/2986, Hatay Milletvekili Refik ERYILMAZ'a ait 7/2987 ve Ordu Milletvekili İdris YILDIZ'a ait 7/2988 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

- 1-Görüş 7/2981 (3 sayfa)
- 2-Görüş 7/2982 (2 sayfa)
- 3-Görüş 7/2983 (2 sayfa)
- 4-Görüş 7/2984 (5 sayfa)
- 5-Görüş 7/2985 (3 sayfa)
- 6-Görüş 7/2986 (1 sayfa)
- 7-Görüş 7/2987 (5 sayfa)
- 8-Görüş 7/2988 (1 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

7-2987
GK.92

Önerge Sahibi

:Refik ERYILMAZ

Hatay Milletvekili

Esas No

:7/2987

Türkiye'deki hayvancılık sektörünü olumsuz etkileyen en önemli faktörlerden biri et ve canlı hayvan ithalatıdır. İthal edilen etler, Türkiye'de üretilen etlerin maliyeti altında piyasaya arz edildiği için et fiyatlarında hızlı dalgalanmalara yol açmaktadır. Fiyatlardaki bu dalgalanmalar besiye hayvan alımlarında önemli tereddütlere yol açtığı gibi yüksek fiyatla hayvan satın alan besicileri de hayvanlarını zararına satmak zorunda bırakmaktadır. Hayvan üreticilerin yaşadığı sıkıntılara her yıl yeni sıkıntılar eklenmektedir. Bu sorunların başında süt alım fiyatlarının düşüklüğü, mazot desteğinin kaldırılması, yem maliyetlerinin ciddi oranda (geçen yıla nazaran %100) artışı, canlı hayvan fiyatının düşük oluşu, borç faizlerinin yüksekliği gibi sorunlar yer almaktadır. Hükümetin yerli üreticileri destekleme yerine canlı hayvan ve et ithalatına yönelmesi, hayvancılığı destekleme kredisi kullanan üreticileri de iflasın eşiğine getirmiştir. Hayvancılığı destekleme kredisi kullanan üreticiler kullandıkları bu kredileri ödeyemez hale gelmiş ve mağdur edilmiştir. Bu yanlış politikalar, hayvan üreticilerini sektörden hızla uzaklaştırırken, hayvan ve et üretimini de iç piyasaya cevap veremez bir hale getirmiştir. Kısaca günü kurtarma ve iç fiyatları kontrol altına alma adına canlı hayvan ve et ithalatına aşırı serbestlik tanınarak hayvancılık sektörüne büyük bir darbe indirilmiştir. Bakanlık bu yanlış politikaları ile Türkiye'yi hayvansal ürünlerde ihracatçı ülke konumundan çıkartmış ve net ithalatçı ve dışa bağımlı bir ülke haline hale getirmiştir.

Bu çerçevede:

SORU 1) Yem fiyatlarını düşürmeye yönelik herhangi bir çalışma yapmayı düşünüyor musunuz?

CEVAP-1) Yem bitkileri desteklemeleri 2000 yılında 2000/467 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile başlatılmıştır. 2000/467 sayılı kararname ve uygulama esaslarının belirlendiği tebliğ ile birlikte yonca, korunga, fiğ, macar fiği, silajlık mısır, sorgum türleri, hayvan pancarı, yem şalgamı, tritikale ile fiğ karışımları ve yapay çayır mera tesisleri destekleme kapsamında değerlendirilmiştir. 2011 yılı yem bitkileri destekleme uygulamalarında ise yukarıdaki yem bitkilerine ek olarak yem bezelyesi ilave edilmiş olup, ayrıca tek yıllık yem bitkileri ile buğdaygil yem bitkileri karışımına da destek verilmektedir.

Yem bitkileri üretimi önemli oranda desteklenmiş ve sağlanan desteklerle yem bitkileri üretim alanı son 8 yılda %83 artırılmıştır. 2002 yılında yem bitkileri üretim alanı 1,2 Milyon hektar iken, 2010 yılında 2,2 Milyon hektara ulaşmıştır. Bu artış ile ülkemizin yaklaşık 50 Milyon ton civarında olan kaliteli kaba yem ihtiyacının yaklaşık %75'i karşılanmıştır.

Ayrıca fark ödemeleri kapsamında yem hammaddesi olarak kullanılan; dane mısır, buğday, arpa, yulaf, çavdar, tritikale, soya gibi ürünlere pirim desteği verilmektedir. Fark ödemeleri kapsamında 2002 yılında toplam 186 Milyon TL prim desteği verilmiş iken, destek miktarı 2011 yılında 2 Milyar 502 Milyon TL'ye ulaşmıştır.

SORU 2) Soğuk zincire geçen üreticilere altyapı desteği vermeyi düşünüyor musunuz?

CEVAP-2) Bakanlığımız ve Süt Üreticileri Merkez Birliği işbirliğinde oluşturulan Ulusal Süt

Kayıt Sistemi (USKS) sayesinde ülkemizde üretilen sütün kayıt altına alınması ve desteklemelerin daha sağlıklı bir şekilde üreticiye ödenmesi sağlanmıştır. USKS sayesinde süte kalitenin artırılmasına yönelik ilave desteklemelerin verilmesi ve sağlıklı süt üretimi yapan üreticilerimizin daha fazla desteklenmesi hedeflenmektedir.

2000'li yıllarda başlamış olan ve çiğ süt üretiminin de içinde yer aldığı hayvancılık desteklemeleri 2011/1430 sayılı "2011 yılında yapılacak Tarımsal Desteklemelere İlişkin Bakanlar Kurulu Kararı" ile devam ettirilmiştir. Söz konusu desteklemelerin 2012 yılında da uygulanmasına yönelik çalışmalar devam ettirilmektedir. Bu kapsamda verilmekte olan çiğ süt desteklemesinde üreticilerin üretmiş oldukları sütü, Bakanlığımızdan süt teşvik kod numarası almış, gıda sicili ve çalışma izni olan süt işleme tesislerine satması şartı yer almaktadır. Bu da dolaylı olarak üretilen sütün süt sağım ünitelerinde el değmeden sağılmasını ve kayıt dışılığın önlenmesi sağlamaktadır.

Bununla birlikte, Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı ve Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu tarafından IPARD programı kapsamında verilen AB hibe destekleri ile soğuk zincire yönelik yatırım yapmak isteyen üreticilere hibe destekleri verilmektedir.

SORU 3) Canlı hayvan ve et ithalatına yönelik herhangi bir kısıtlama getirmeyi düşünüyor musunuz?

CEVAP-3) Ülkemiz et piyasasında meydana gelen fiyat dalgalanmalarının önüne geçilebilmesi ve halkımızın beslenmesine katkı sağlanması amacıyla, piyasalara ithalat yoluyla müdahale edilmesi zorunlu hale gelmiş; kesimlik ve besilik sığır, kesimlik ve besilik koyun ile sığır eti (karkas) ithalatına izin verilmiştir. Yapılan ithalat piyasalarda olumlu etki doğurmuş ve et fiyatlarında düşüş olmuştur. Ayrıca sığır etinde uygulanan gümrük vergi oranı 02.07.2011 tarihli Resmi Gazetede %75'e çıkarılmıştır.

SORU 5) Kaçak et girişinin önüne geçilmesi için ne tür tedbirler almayı düşünüyorsunuz?

CEVAP 5) 13 Aralık 2010 tarihinde yürürlüğe giren 5996 Sayılı "Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu" ile canlı hayvan ve hayvansal ürün kaçakçılığı ile ilgili caydırıcı önlemler alınmıştır. Bu kapsamda Bakanlığımızca sınırlardan olabilecek illegal hayvan ve hayvansal ürün girişlerine karşı alınacak önlemler ile yollarda denetim ve kontroller konusunda Genel Kurmay Başkanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, İçişleri Bakanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü ile toplantılar düzenlenmektedir.

İlçeler ve iller arası canlı hayvan ve hayvansal ürün sevkleri resmi veteriner hekim tarafından düzenlenen veteriner sağlık raporları ile yapılmakta, büyükbaş ve küçükbaş hayvanlar küpelenerek kimliklendirilmekte ve ilgili kayıt sistemleri sayesinde ulusal veri tabanına kaydedilmek suretiyle tanımlanmaktadır. Resmi ve özel kesimhanelerden elde edilen hayvansal ürünlerin sevk işlemleri, buralarda görevli resmi/yetkilendirilmiş veteriner hekimlerin denetim ve kontrolünde yapılmaktadır.

SORU 4) Hayvancılığı destekleme kredisi kullanan üreticilerin borçlarını yapılandırmayı düşünüyor musunuz?

SORU 6) Üreticinin korunmasına yönelik faaliyetleriniz nelerdir? Üreticiyi nasıl desteklemeyi düşünüyorsunuz?

SORU 7) Canlı hayvan ile et fiyatları arasındaki dengesizliği gidermek için herhangi bir çalışmanız var mı?

SORU 8) Üretimi arttırma ve üretim maliyetini düşürme konusunda ne gibi teşvikler düşünüyorsunuz?

CEVAP4-6-7-8) Tarım sektöründe önemli bir yere sahip olan hayvancılık Hükümetimizce öncelikli sektör olarak ele almış ve bu kapsamda hayvancılık destekleri, sektörün gelişmesi ve verimliliğin artırılmasına yönelik olarak etkinleştirilmiştir.

Bu kapsamda; Büyükbaş ve küçükbaş hayvancılıkta çeşitli konularda 2000 li yıllarda başlamış olan hayvancılık desteklemeleri 2011/1430 sayılı “2011 yılında yapılacak Tarımsal Desteklemelere İlişkin Bakanlar Kurulu Kararı” ile devam ettirilmiştir. Söz konusu kararda özellikle hayvancılık ile ilgili olarak yetiştiricilerimize; anaç sığır-manda, koyun-keçi, suni tohumlamadan doğan buzağı, suni tohumlamadan doğan çevirme melezi, çiğ süt, çiğ sütün değerlendirilmesi, projeli damızlık koyun-keçi, besilik erkek sığır, gen kaynaklarının korunması, tiftik, ipek böceği, arı ve su ürünleri yetiştiriciliği, kaba yem üretimi, tazminatlı hayvan hastalıkları, hastalıktan ari işletme, hayvan hastalıkları ile mücadele, programlı aşı uygulamaları konularında destekleme ödemeleri yapılmıştır.

Hayvancılık desteklerinin tarımsal destekler içerisindeki payı önemli seviyede artırılmıştır. 2002 yılında tarımsal destek bütçesi içerisinde hayvancılığın payı %4,4 iken, 2011 yılında %26’ya çıkarılmıştır. Aynı şekilde hayvancılıkta destek kalemi sayısı 2002 yılında sadece 4 iken, 2011 yılında 27’e çıkarılmıştır.

Hayvancılık destekleri, 2011 yılında 2002 yılına oranla rekor artış göstererek 20 kattan fazla artmıştır. Hayvancılık destekleri kapsamında; 2002 yılında 83 Milyon TL destek ödenmiş iken, 2011 yılında 1 Milyar 726 Milyon TL destekleme ödemesi yapılmıştır. Söz konusu desteklemelere ilişkin ödemeler Bakanlar Kurulu Kararı ve Tebliğ çerçevesinde belirlenen ödeme planlarına uygun olarak gerçekleştirilmektedir.

Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerince tarım kesimine kullandırılan kredilerde faizler hayvancılık sektörü için %100 sübvansede edilerek 1 Ağustos 2010 tarihinden itibaren faizsiz kredi uygulaması başlatılmıştır. Hayvancılığa yönelik faizsiz kredi uygulaması kapsamında, uygulamanın başlamasından 2011 yılı sonuna kadar 6 Milyar TL’nin üzerinde kredi kullandırılmıştır.

Güneydoğu Anadolu Projesi kapsamındaki illerde damızlık süt işletmesi kuranlara inşaat yapımında % 30, makine ve gebe düve alımında ise % 40 oranında hibe desteği verilmesi Bakanlar Kurulunun 2009/57 sayılı kararı ile hükme bağlanmış olup, projenin uygulanması 2012 yılında da devam edecektir. Bu kapsamda 2009-2011 yılları arasında 110 proje gerçekleştirilmiş 14.447 baş hayvan verilmiş ve 51,9 Milyon TL hibe ödemesi yapılmıştır. 81 proje yatırımı ise devam etmektedir.

Doğu Anadolu Projesi kapsamındaki illerde kombine veya etçi ırklarla damızlık işletmesi kuranlara inşaat yapımında % 30, makine ve gebe düve alımında ise % 40 oranında hibe desteği verilmesi Bakanlar Kurulunun 2010/34 sayılı kararı ile hükme bağlanmış olup, projenin uygulanması 2012 yılında da devam edecektir. Bu kapsamda 2010-2011 yılları arasında 76 proje gerçekleştirilmiş 7.030 baş hayvan verilmiş ve 30 Milyon TL hibe ödemesi

yapılmıştır. 44 proje yatırımı ise devam etmektedir.

Süt sektörünün içinde bulunan üretici, özel sektör ve kamu sektörlerinin katılımları ile 2009 yılı içerisinde kurulmuş olan Süt Konseyi sayesinde süt üreticilerinin sıkıntıları yakın takip edilmekte ve süt regülasyon desteğinin de gerekli zamanlarda devreye sokulması ile bu zorlukların giderilmesi ve süt piyasasında bir denge oluşturulmasının sağlanması amaçlanmaktadır. Bu kapsamda 2009 yılında üretilen 4.709 ton süt tozuna 14 Milyon TL, 2010 yılında 10.737 ton süt tozuna karşılık 32,3 Milyon TL, 2011 yılında ise üretilen 11.320 ton süt tozuna karşılık 30.01.2012 tarihi itibarı ile 24,2 Milyon TL ödeme gerçekleştirilmiştir.

Kırmızı et sektörüne yönelik sorunları tespit edilebilecek ve çözüm önerileri geliştirebilecek Ulusal Et Konseyi 25.08.2010 tarihinde kurulmuştur. Ayrıca besicilerimizin desteklemesi amacıyla 1 Ocak 2011-1 Temmuz 2011 tarihleri arasında birim başına 300 TL ödeme yapılmıştır. Bu kapsamda 32.790 işletmede bulunan 205.607 baş hayvan için 58,5 Milyon TL ödeme gerçekleştirilmiştir.

Hayvancılığın geliştirmesine yönelik olarak verilen desteklerin yanında önemli projeler de yürütülmektedir. Bu projelerden bazıları aşağıda belirtilmektedir.

- Sığırlarda suni tohumlama,
- Önsoykütüğü –Soykütüğü,
- Döl kontrolü faaliyetleri,
- Küçükbaş Hayvancılığın Islahı,
- Mera ve Yem Bitkileri Üretimini Geliştirme,
- Yetiştirici-Üretici Örgütlerinin Kurulması,
- Hayvan Hastalıkları ile Mücadele,
- Süt Sığırcılığı Kooperatif Yatırımları,
- Hayvan Gen Kaynakları ve Sürdürülebilirliğinin Sağlanması,
- Koyun ve Keçi Yetiştiriciliğini Geliştirme Projesi.

Verilen destekler ve yürütülen projeler sayesinde, 50 baş ve üzeri kapasiteye sahip işletme sayısı 2002 yılında 4.300 iken, 2010 yılında 24.000'e ulaşmıştır. Ülkemizde süt üretimi 2002-2010 yılları arasında %61 oranında bir artış ile 8,4 Milyon tona 13,6 Milyon tona yükselmiştir. Aynı dönemde kırmızı et üretimi ise %86 oranında bir artış ile 420 Bin tondan 780 Bin tona çıkmıştır.

SORU 9) Süt hayvancılığına verilen teşvik primini arttırmayı düşünüyor musunuz?

CEVAP-9) Süt üretiminin arttırılarak kayıt altına alınmasını da kapsayan destekleme kararnamesinin 2012 yılında da uygulanmasına yönelik çalışmalar devam etmektedir. Bu kapsamda çiğ süt desteği günün koşullarına göre dönemler itibarıyla belirlenmekte ve gerektiğinde artış yapılabilir. Çiğ süt desteği 2009-2010 yıllarında sığır-manda sütü için 0,04 TL/lit, koyun-keçi sütü için 0,10 TL/lit olarak ödenmiştir. 2011 yılının ilk üç ayında sığır-manda sütü için 0,08 TL/lit, koyun-keçi sütü için 0,15 TL/lit, 2. ve 3. üç aylık dönemler için sığır-manda sütü için 0,06 TL/lit, koyun-keçi sütü için 0,15 TL/lit, olarak belirlenmiştir.

SORU 10) Üreticilere Mazot desteği vermeyi düşünüyör musunuz? Bu konuda herhangi bir çalışmanız var mı?

CEVAP-10) Üreticilerimizin teşvik edilmesi amacıyla, hangi ürüne ne kadar destek verileceği bütçe imkânları çerçevesinde Tarımsal Destekleme ve Yönlendirme Kurulu tarafından belirlenmektedir.

Mazot fiyatlarının artması karşısında çiftçilerimizin mağdur olmaması için 2003 yılında ilk kez mazot için destekleme uygulamasına başlatılmıştır. 2003-2011 döneminde çiftçimize 3 Milyar 482 Milyon TL mazot destekleme ödemesi yapılarak çiftçimizin mazot maliyetinin ortalama %17'si karşılanmıştır. 2012 yılında yapılacak mazot destekleme ödemesinin birim fiyatı 2011 yılına göre ortalama %15 oranında artırılmıştır.